

Megjelen minden vasárnap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	4 frt
Félévre	2 frt.
Negyedévre	1 frt.
Egyes szám ára	8 kr.

SZERKESZTŐSÉG:

Szobotka Gusztáv ügyvéd irodájában, hova a lap szellemi részét illető közlemények és pénzküldemények is intézendők.

MINDSZENT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

HIRDETÉSEKRE NÉZVE

a lap hátulsó (4-ik) oldala 02 helyre van beosztva. Egy hely ára 90 kr. Kínestár bélyegilleték külön 30 kr. A szerkesztőségén kívül elfogad előfizetéseket és hirdetéseket a helybeli könyvnyomda is

NYILTÉRBE

minden egyes sor közlése 15 kr. Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el. Kéziratok vissza nem adatnak.

Járási orvosunk figyelmébe.

Mindszentet mindig jó éltető levegő környezte. S éppen ebben leli magyarázatát az is, hogy községünk az e században dult járványokon minden szembeszökő rázkódttatás nélkül esett keresztül.

Állításom igazolására álljon itt a következő rövid statisztika:

Az 1831-iki járvány gyászos lapokat tölt be a legtöbb község évkönyveiben s míg a szomszéd községekben borzasztó pusztítást okozott, addig községünkben, ha bár áldozatnak elég, csak 91-en estek e járvány áldozatává.

De a későbbi években sem tüntet fel borzadályos képet a felmerült járvány nyoma. Így az 1866-iki kolera községünkben 68-at ragadtott el az élők sorából; az 1873-iki járvány alatt pedig 63-an haltak meg.

Tekintve tehát, hogy a fenti években 18—20000 lélekkel bíró városokban 7—800-an estek a járvány áldozatává, bizonyára községünk 9—10000-nyi lakossága alig számba vehető csekély százalékkal siklott ki a halál e rémitő exekúciója alul.

Hogy pedig ez epidemiák nem töltenek be fekete lapokat községünk annaleiseiben, azt igen nagy részben a községünket környező jó levegőnek tudhatjuk be.

Nem úgy ma. — Lassanként e benünket környező jó levegő is az agyoncivilizálás áldozata lesz.

Hogy községünk új adquisitioi: a ku-

TÁRCZA.

Emlékirat

a tömörkényi templom alapkövének letétele alkalmából 1887. évben július 16.

(Vége.)

A közgyűlés vélemény különbség nélkül vette kezébe a kérvényezett ügyet, melynek vezetésével azonnal egy bizottságot ruházott fel, mely bizottság a következő községi képviselők-ből alakult meg:

Wimmer Károly magányzó s földbirtokos elnöklete alatt

- Hubacsek Pál ügyvéd.
- Szobotka Gusztáv ügyvéd.
- Papp Ákos községi főjegyző.
- Keller Lajos plébános.
- Hám János igazgató-tanító.
- Tábit Ferenc községi bíró.
- Ifj. Bozó János közbirtokos.

E bizottság vette ezután kezébe a templom építés ügyét s minden lehetőt megtett, hogy nehéz feladatát megoldja.

Az 1886-ik év tavaszán a fenebb említett gyűjtés folytán begyűlt 300 frtból, támogatva a tömörkényi lakosság által, mely ingyen kellő mennyiségű szalmaanyagot szolgáltatott, 60,000 kitűnő minőségű vályogot veretett. Erre a bizottság Pallavicini Sándor örgróf ur nagylelkűségéhez folyamodott, ki is ősei erényeihez hiven, a tömörkényi templom építésére újból 10,000 első osztályú téglát s mint választó-kerületünk országos képviselője, képviselői napidijai $\frac{1}{3}$ -át 2172 frt 16 krt volt kegyes az említett célra adományozni.

bigödrök minő befolyást gyakorolnak a közegészségre, nem kutatom, bár sok szó férne azokhoz is, hanem a Kurca köti le ez uttal figyelmemet, mert úgy látszik, rendszerre válik, hogy a Kurca iszap klockaszerű büzével évenként fertőztesse meg jó levegőnket.

Ma-holnap felvonatik ismét a zsilip kapuja, hogy kitakarodjék azon keresztül még azon kis viz is, mely elég volt arra, hogy a Kurcavize dögleletes kipárolgását megátolja.

S ezt teszik kánikulában, midőn rajtunk ütött már a tropikus hőség; ezt teszik akkor, mikor mindenfelé a kolera eleni óvszabályokat teszik közzé, s azoknak érvényt szerezni iparkodnak; az óvszabályok semmiféle szemétdombot a községekben meg nem tűrnek, a Kurcát pedig valóságos miazma gyárrá alkotni szabad.

Élénk emlékében lehet még mindenkinek a múlt évi vízlecsapolás eredménye.

A szegvári usztatónál lakók még mindig nem feledték el a kellemetlenséget, mit nekik épen a vízlecsapolása folytán tömegesen elhullott halak büze okozott; maga az iszap kiállhatlan szaga pedig egy dülő földnyire éreztetten kellemetlen hatását a járók-kelőkkel.

Hogy mi cél lebeg az intézők szeme előtt, hogy ép kánikulában inscenirozzák a Kurca lecsapolását, tudni nem lehet.

Talán a vizártól félnek? A Kurca jelenlegi vizállása nem numerál még az esetre

Hogy tájékozást nyerjen a bizottság az iránt, vajjon mennyit kell beszereznie még pénz és anyagokban, egy ideiglenes terv s költségvetést készítettett Gyapjas Pál helybeli építőmester által.

Ennek nyomán hozta javaslatba a közgyűlésen a bizottság, hogy a még hiányzó pénzüszveg s anyagot a község terhére utalványozza a közgyűlés. Indítványa könnyen visszhangra talált, amennyiben a közgyűlés a községnek készletben levő 100,000 drb tégláját — illetve amennyi szükséges a téglá quantumból — kiutalványozta, azonkívül 2000 frt pénzüszveget is szavazott meg.

E szerint tehát rendelkezett a bizottság 60,000 db vályog, 125,000 téglá s 5236 frt 80 kr. készpénzzel. Biztosítva levén ekkép az építkezésre szükségelt anyag és pénz, az építetési módokatokról gondoskodhatott a bizottság. Örgróf ur ő méltósága kegyes megbízása folytán a meglevő tervet s költségvetést módosította s részben átdolgozta t. Vigh Gyula uradalmi mérnök ur, ki az építkezésre vonatkozó feltételeket is előrelátó tapintatossággal s széles ismeretkörre valló szakértelemmel dolgozta ki s bocsátotta (1887. ápril 18-án) a bizottság rendelkezésére.

E terv szerint a templom hossza 10 s szélessége 5 ölben lett megállapítva, a költségvetés szerint pedig a vállalati összeg kitett munkadíjban és anyagban 4558 frt 41 krt. Téglát, vályogot az építetők adnak.

Miként az idáig előadottakból látható, lassan fejlődtek a templom építés dolgai, de tekintve ama körülményt, melynél fogva a bizottság üres kézzel szállott szembe az óriási akadályokkal,

sem, ha azt csakugyan tetemes eső s egyéb viz ott érné.

Azt látja mindenki, hogy akarnak valamit a Kurcával, vagyis van mai napság Kurca-kérdés, de az eljárásból az látszik, mintha e kérdéssel még maguk az irányadó körök sem volnának tisztában.

De a kérdés megoldása nem fejlődik tovább a Kurcának kánikulában eszközendő lecsapolásánál, akkor szivesebben aláírjuk azt, hogy inkább lépjen az ki minden évtizedben egyszer medréből, mert ebből nem háramlik annyi kár a közjóra, mint mennyit okoz a közegészségnek évről évre a vízlecsapolása folytán előállított büzhödt levegő.

Felhívjuk a közegészségügyért lelkesülő járási orvosunk figyelmét a Kurca lecsapolására, annival is inkább, mert járásának két legtekintélyesebb községe van érdekelve.

Ha a tavalyi keserű tapasztalatok dacára is ez idén ismét a legnagyobb hőség napjaiban csapolják le a Kurcát, nem szenved kétséget, hogy a tavalyihoz hasonló rothadt elemekkel saturált levegő ismételen előáll a környék boszantására s a közegészségügyi szabályok s törvények nagyobb dicsőségére. (!)

Reméljük azonban, hogy ez esetben lesz szava járási orvosunknak, mely elég leend arra, hogy a jövőben e környék közegészségi ügye inpertinentiának ki ne tétessék.

mik utjában állottak: tiszta lelkiismerettel s önhizelgés nélkül elmondhatjuk, hogy habár lassan, de biztosan s lankadást nem ismerő ügybuzgalommal haladt célja felé ugyanynyira, hogy már 1887. ápril 24-én versenyt hirdethetett s az építési árlejtést több lapban közzétehetette s ugyancsak ápril 30-án dönthetett már a közgyűlés a beérkezett ajánlatok felett.

Beérkezett nyolc ajánlat. Ezek közül legdrágább volt a $7\frac{1}{2}$ százalék s legolcsóbb a 20 százalék leengedés, de a közgyűlés legtöbb garantiát látott az előnyösen ismert Orbán Pál és Harmat László főlegyházi építő mesterekben, s dacára hogy ajánlatukban 11 százalék leengedést tüntettek csak ki, mégis nekik ítélte oda az építkezést, kik is 1887. május 20-án hozzá is fogtak az alapmunkálatokhoz.

Az alapkiadás a tömörkényi lakosság nagy érdeklődése közt eszközöltetett, s midőn leendő templomunknak az a'apárkok által szegélyezett belső kiterjedését szemügyre vették, azt találták, hogy kicsi lesz templomuk, az érdeklődés mindinkább fokozódott a szemlélőkben s hirtelen megérlelődött azon eszme, hogy egy négy méternyi nagyobbítás nem csak a templom befogadó képességét növelné, de külalakjában is előnyös változás állana be. A gondolatokat szó, a szót csakhamar a tett követte; az építőmester a megnagyobbítás költségeit 740 frtba állapítja meg s 22 tömörkényi gazda magára vállalja e költség-többlet lefizetését; az építő-bizottság elismeréssel adózva egyez bele a terven ejtett e változtatásba s így a templom hossza 12 ölben állapított meg, szélessége maradt az eredeti terv szerint.

— A közigazgatási-bizottság f. hó 25-én tartotta július havi rendes közgyűlését Stammer Sándor alispán elnöke alatt. A bizottság tudomásul vette az államépítészeti hivatal főnökének a szentes-mindszenti műút létesítése tárgyában előhaladott munkálatokra vonatkozó jelentését s elfogadta a továbbiakra nézve javaslatát.

A kir. adófelügyelő által betérjesztett féléves jelentésből a következő adatokat közöljük.

1887. év első felében több folyt be 1930 frt 59 krral, mint 1886. év hasonló időszakában, a hátralék pedig a f. év kezdetéhez képest 45,460 frt 02 $\frac{1}{2}$ krral szaporodott.

Első félévben az összes adónemekre befolyt 247,161 frt — kr.
Mult év első felében 249,092 „ — „
most tehát kevesebb 1,931 frttal.

A lefolyt félév végével maradt hátralék 152,501 frt — kr.

Mult év első felében volt 168,551 „ — „
fogyott a hátralék 16,050 frttal.

A félév kezdetén a hátralék volt 107,041 frt — kr.

A hátralék a félév kezdetéhez képest szaporodott 45,460 frttal.

12 adóközségben 1886. év II. felében befejeztetett az adóösszszéírás 10 községben és 2 nem. A kir. adóhivatalnál közvetlenül teljesíti a befizetést 260 adózó s fizetnek együtt 114,460 frt 80 krt.

Községeknél fizet 42,139 adózó polgár 180,772 frt 41 $\frac{1}{2}$ krt.

Zálogolás történt községi előjárók által 10,890 esetben.

Főlebbezés folytán 102 folyamodó ügye nyert elintézését.

A Körös-Tisza-Maros szabályozó társulat töketörlesztés és költségjárulékokban mult évről hátralék 44,204 frt 62 $\frac{1}{2}$ kr.

f. év I. félévi kirovás 55,928 „ 27 „
összszes tartozás 100,132 frt 89 $\frac{1}{2}$ kr.

Befolyt erre I. negyedre 56,223 „ 89 $\frac{1}{2}$ kr.
marad hátralék 43,909 frt 20 kr.

Községi közgyűlésből.

Községi képviselő-testületünk e hó 24-én rendkívüli közgyűlést tartott és pedig a nagy munkaidő tekintetbe vételével, az elég látogatott volt.

Ily nemes tett nem szorul dicséretre, az illetőket még sirhalmuknál sem hagyja el azon jutalom, melyet önzetlen nemes tetteikben mindenkor fölfognak találni. S miután hűen óhajtunk minden mozzanatot vázolni, ide iktatjuk örök emlékül e nemes jötevők neveit: Ambrus Márton, Ambrus István, Hevesi János, Lackó Mihály, Lackó Károly, ifj. Pölös Mihály, Tóth Kálmán, ifj. Tóth István, Hevesi Balázs, Tápai Rozál, Bagi Ferenc, Tóth G. Mihály, Tóth József, Siróhegyi Tóth Ferenc, öreg Jaksa József, Ormándi Ferenc, Huszka Ferenc, Magon B. István, Bánfi Mihály, Horvát Ferenc, Rigó Mihály, Mihály Pál.

Ezek voltak a templomépítés előzményei. Az építkezés zavartalanul foly s zavartalanul fog az folytatatni mindaddig, míg befejezést nem nyer s reméljük isten után, hogy még ez év Sz. Mihály napján, mint a templom leendő véd-szentének ünnepén, átadhatja az építő-bizottság ez új istenházat rendeltetésének, hogy abban a magasságbeli áldását könnyörögjék le napi munkáikra úgy a most élők, mint a jövő nemzedék.

A bizottság pedig, mint mely menten minden ünérdektől, emberbaráti szeretetből fáradozott isten templomának létesítésén, megörzi fáradságáért egész életén át azon legdrágább jutalmat, mely a tiszta szándék öntudatában fekszik.

IV. Egyházi s világi uralkodóink.
Római pápa: XIII. Leo.

1. Csongrádvármegye köztörvényhatósága 208/877. sz. a. határozata, „hogy menyinyiben jelenhetnek meg a hetivásárokon nem helyben lakó iparosok iparkészítményeik elárúsítása végett“ tárgyalás alá vétetvén, kimondatott, hogy oly iparkészítmények, melyek helyben nem állítatnak elő, idegen iparosok által is árusíthatók a hetivásárokon, ellenben olyanok behozatalától, melyek itthon is előállítatnak, az idegen iparosok eltiltatnak.

A határozat előnyös a helybeli iparosokra nézve, de nem az, a fogyasztó illetve vásárló közönségre; jól tett-e a képviselő-testület, hogy így, ugyszólván előzetes megbeszélés és ily fontos ügy megvitatása nélkül döntött e kérdésben, a jövő megmutatja.

2. A tófenéki és kurcaréti földek használatába adása tárgyában jóváhagyás végett betérjesztett szerződések a szükséges záradékkal ellátottan a megyei törvényhatósági közgyűlés által elküldettek. A jóváhagyás helyeslő és örvendetes tudomásul vétetett.

3. Pallavicini Sándor örgróf ur ő méltósága a tömörkényi puszta építendő templomhoz 2172 frt 17 kr. összeget nagyságos Novák József tápéi képviselő, uradalmi ügyész ur és tekintetes Burger Alajos uradalmi felügyelő ur által az előjárásnak kézbesítettvén, ez alkalommal jegyzőkönyv vétetett fel, melyet az előjárás a közgyűléshez tudomásul vétel végett betérjeszt.

A nemes lelkü adomány átvételéről fölvett jegyzőkönyvben foglalt tény örvendetes tudomásul vétetett, az örgróf urnak köszönő felirat küldése egyhangulag elhatározott, a felirat szerkesztésével az előjárás lett megbizva.

4. A trachoma kényszer gyógyítása f. évi október 1-ig beszünttetett, de az orvosok fizetései az alispáni hivatal által kifizetésre utaltatik az okon, mert az ellenőrzés az orvosok által gyakorlandó, másrészt szabadságában áll a szenvedőknek az orvosi segílyt igénybe venni.

Régi és nagy baja a községnek a trachoma gyógyítás és valahányszor ezen ügy bármely irányban tárgyalás alá kerül: mindannyiszor felzudul a képviselő testület a tarthatatlan állapot ellen; és nem alaptalanul. Községünk házi pénztára évek óta folyton üres és gyakran anynyira igénybe vett, hogy a tanítók, tisztviselők,

Magyar király: I-ső Ferenc József.

Váci megyés püspök: Schusztér Konstantin.

V. Magyar királyi felelős miniszterium.

Miniszterelnök: Tisza Kálmán, vallás és közoktatási miniszter: Trefort Ágoston, közlekedésügy: Baross Gábor, földmívelés, ipar s kereskedelmi miniszter: gr. Széchenyi Pál, pénzügy: Tisza Kálmán, igazságügy: Fabinyi Theofil, belügyminiszter: báró Orcy Béla, honvédelmi miniszter: báró Fejérváry Géza.

VI. Mindszent kegyura. (Patronus.)
Pallavicini Sándor örgróf.

VII. Tiszántuli járás közigazgatási tisztviselősege Mindszent székhelyel.

Főszolgabíró: Vidovich Antal.

Szolgabíró: Mátéffy Kálmán.

Irnök: Antal János.

VIII. Mindszent község egyházi és világi előjárósága.

Római katolikus egyház.

Plébános: Keller Lajos.

Segédlelkész: Eiszrich György.

Israelita hitközség.

Rabbi: dr. Wiener Márk.

Hitközségi elnök: Szobotka Gusztáv.

Világi előjáróság.

Bíró: Tábit Ferenc.

Főjegyző: Papp Ákos.

a községi szegődményesek hónapokon át várják fizetéseiket, illetményeiket.

A folytonos végrehajtással fenyegetés, a már ismételt foganatba vett zárlat, eddig azon kényszerhelyzetbe hozták a községet, hogy fizetett kölcsön kért pénzből, az adósság máig is fenáll.

Miután a trachoma gyógykezelési költségeket az ország viseli és fizeti, de községünk már egy év óta várja eredménytelen a jogosan neki járó összeget, miután a költségelbírányzatban „trachoma“ kiadási rovat nincs, e tetemes kiadásoknak fedezete sincs.

Tábit Ferenc bíró, Pap Ákos jegyző és Szobotka Gusztáv községi képviselők lettek megbizva Stammer Sándor kir. tanácsos, alispán urnál a trachoma költségek sürgős kiutalványozását kérni, mely kérelem azonnali el nem intézése esetén, nevezettek mint más ügyben is Budapestre kiküldettek, a miniszteriumhoz fordulni is megbizattak.

A község nem tartozván e költségeket viselni, fizetni, de nem is lévén miből előlegezni, a házi pénztárt kezelő, illetve az előjáróság utasított, hogy e címen fizetéseket ne eszközöljön, újabb adósságokat pedig ne contrabáljon.

Egyéb tárgya a rendkívüli közgyűlésnek nem volt.

Csongrádvármegye

szabályrendelete a közmunka és vármegyei utak kezeléséről.

(Vége.)

53. §. Az utászok által kezelt és egyéb utak jó karban tartásához szükséges segéd munkások és fentartás és célú kiadásaira előirányzott összegek terhére teljesítendő munkák mindenkor szakmányban és alku-egyezmény mellett adandók ki.

A járási szolgabíró (polgármester) a helyszínén szerzett személyes tapasztalat alapján elrendeli az ut-javítási munkálatot és szükség esetén a m. utibiztos meghallgatása mellett esetleg közbejöttével, szakmány munkában biztosítja azokat és a felügyelettel is a megyei biztost biztatja meg.

Az ily javítási munkák biztosítása alkalmával a jár. szolgabíró (polgármester)

Aljegyző: Kone Lajos.

II-od bíró: Mihály Lajos.

Közgyám: Bozó Kálmán.

Adószedő: Zsótér Mihály.

Esküdtek: Klimó Antal, Bánfi István, Bacsa Balázs, Szécsényi Márton.

Községi irnokok: Hevesi Károly és Lövi József.

IX. Községi képviselő.

Örgróf Pallavicini Sándor képviselője Ivánkovics Imre, Mindszenti Takarékpénztár képviselője Hám János, Veisz Lőrinc, Stern Salamon, Kohn Adolf, Keller Lajos, Schlesinger Juda, Schönfeld Márton, Diamant Ignác, Korom József Vimmer Jánosné megbízottja Mészáros B. Péter, Schvare Lipót, Szobotka Gusztáv, Csernák János, Kohn Ignác képviselő. Mátéffy Kálmán, Marton Antal, Huszka Ferenc virilis képviselők. Wimmer Károly, ifj. Bozó Bódi János, Szeib Ferenc, Mihály János, Tóth Nagy Sándor, Kispál István, Hubacsek Pál, Tápai Mihály, Pap Mihály, Seres József, Szilágyi Ferenc, Haász Juda, Tary Endre, Kovács Imre, Korom Pál választott képviselők.

X. Uradalmi tisztikar Mindszent székhelyel

Kasznár: Ivánkovics Imre.

Ispán: Szojka Kornél.

Irnök: Kopasz János.

XI. Ügyvédi kar.

Hubacsek Pál, Szobotka Gusztáv, Tary Endre köz- és váltó ügyvédek.

a munkabér mennyiségét a m. alispánjának a szükséges összeg utalványoztatása végett bejelenti, ki ha a jelentésben megjelölt fizetési nap előtt kellő időben közgazgatási bizottsági ülés nem tartatnék, azokat kiutalványozza és a jelentő j. szolgabírónak (polgármesternek) a m. pénztárnok által megküldeti.

Az utakon szükségessé váló javításokat az utászok haladéktalanul vagy a m. utbiztos utján a m. kir. államépítészeti hivatalnak, vagy közvetlen a jár. szolgabíró, illetve polgármesternek bejelenteni tartoznak, hogy azok a szükséges munkálatok foganatosítása iránt intézkedhessenek.

II. RÉSZ.

Az utak fentartásáról.

VII. FEJEZET.

Az ut-személyzetről.

54. §. A kir. államépítészeti hivatal a jár. szolgabírók (polgármesterek) meghallgatása mellett a főbb forgalmi utakra állandó utkaparók alkalmazása iránt a közgazgatási bizottsághoz időről-időre előterjesztést teszen, melynek alapján újabb utászok a szükséghez képest fognak alkalmaztatni.

Ugy az utbiztos, mint az utkaparók a m. kir. államépítészeti hivatal és jár. szolgabíró (polgármesteri) hivatal alá rendeltetnek.

a) Az utbiztosra.

55. §. Az utbiztos szolgálati viszonya és kötelezettségei a közgazgatási bizottság által szabályzatban fog megállapíttatni, mely az államépítészeti hivatalnak, jár. szolgabíró (polgármesteri) hivataloknak és m. utbiztosnak kiadandó.

b) Az utkaparókról.

56. §. Utkaparónak irni, olvasni tudó, a földmunkában jártas, feddhetlen és józan életű munkabíró egyén alkalmazható.

A szerződés megkötése előtt ezen tulajdonságokról a felfogadással megbízott meggyőződni tartozik.

Szerződésül a feltételeket tartalmazó eselődkönyv szolgál, mely évről-évre megújítható.

XII. Orvosi kar.

Dr. Kaufman József községi orvos.
Dr. Bácskai Vilmos gyakorló orvos.
Altver Bernát sebész.
Schvarc Lipót gyógyszerész.

XIII. Iskolaszék és tanítói kar.

Iskolaszéki elnök: Wimmer Károly.
Tagok: Hubacsek Pál, Keller Lajos, Bozó Bódi János, Szobotka Gusztáv, Hám János, Kakuja Mihály, Gelsy Péter, Kone Lajos, Klimó Antal, Tábit Ferenc, Bánfi István, Bacsa Balázs, Szécsényi Márton, Danicska József, Marton Antal, Schvarc Lipót, Schlesinger Juda, Kohn Adolf, ifj. Bozó János, Schönfeld Márton.

Tanítói kar.

Hám János igazgató-tanító III. oszt.
Gelsy Péter II-ik oszt.
Kakuja Mihály I. oszt.
Béres Ádám I. oszt.
Kereszturi Mária II-ik leány osztály.
Adorjányi Julia I-ső „ „
Béres Ilon I. „ „
Béres Albert elegei tanyai tanító.
Stefkovic Gyula téglási „ „
Hoits János ludasi „ „
Fölföldi Mihály tömörkényi „ „
Rigó Mihály „ „
Egy tanyai állomás üresedésben van.

XIV. Takarékpénztár.

Elnök: Keller Lajos.
Alelnök: Schlesinger Juda.
Igazgató: Wimmer Károly.

57. §. Az utkaparó szolgálati kötelezettsége szintén a közgazg. bizottság által fog szabályoztatni, mely szabályzat úgy az utkaparónak alkalmaztatásakor, mint a jár. szolgabírói (polgármesteri) hivatalnak valamint az utbiztosnak is kiadandó.

VIII. FEJEZET.

Az utak fentartásáról és utrendőrségről.

58. §. Az utak fentartása az alkalmazott utkaparók a melléjük rendelt szakmány segéd munkások és a 21. §. szerint netán származó természetbeni közmunka erő által eszközöltetik.

59. §. A szükséges segéd munkásokat az utkaparó az illetékes utbiztostól, sürgős esetben közvetlen a járási szolgabírói (polgármesteri) hivataltól, melynek hatásköréhez be van osztva, kéri, ki azokat a helyszínen szerzett személyes meggyőződés folytán alkalmazza, velük a munka természetéhez és nagyságához képest alku egyezményt köt és járandóságuk kiutalása iránt jólele intézkedik.

60. §. Az utak fentartásának módját a már idézett 3266./887. sz. közm. és közl. miniszteri rendelethez kiadott utasítás szabályozza, mely is mihez tartás végett az 55. §. szerint szintén kiadandó.

61. §. Az utrendőri törvénynek teljes szigorral érvény szerzendő.

Kelt Csongrádvármegye törvényhatósági bizottságának Szentesen, 1886. évi okt. hó 21-én s folytatva tartott őszi rendes közgyűlésből.

Csongrádvármegye közönsége nevében:
Stammer Sándor s. k.
alispán.

Jóváhagyom.
Budapest, 1886. nov. 17-én.

A miniszter helyett:

Boross, s. k.
államtitkár.

Helyi és vegyes hírek.

— A szerb-tövis irtását nagyon elhanyagolják a gazdák, előjáróságok és a hatóságok. Rövid időn célszerű volna e tekintetben intéz-

Ügyész: Szobotka Gusztáv.
Pénztárnok: Altver Bernát.
Könyvelő: Kecse László.
Jegyző: Hám János.

XV. Posta- és táviró-hivatal.

Postamester és távirász: Altver Bernát.
Végre, midőn „Emlékiratunk“ befejezéséhez közeledik, eszünkbe jut azon megmásíthatlan elv, mely szerint mindennek, mi időben keletkezett, időben kell elmúlni. Avagy hol van Salamon király világhírű temploma, hol Ninive és Babylon? S hol vannak a római császárok fényes palotái s a félvilág által rettegett trónjaik? Mind és mind egy közös sark alá temetkeztek, melyen e rövid, de megrendítő felirat olvasható: „Múlandóság“. És ugyanez lesz vége e szerény templomnak is, melyet mi, most élők oly örömtől repedező szívvel emelünk istenünk dicsőségére s az emberiség javára.

De adja a nemzetek nagy istene, hogy mindaddig, míg Tömörkény földjét magyar kezek művelik, e templom legyen azon világitó torony, mely bevilágítsa azon utat, melyen Tömörkény lakosainak, mint embereknek, s mint buzgó katolikusoknak járniuk kell; mindaddig, míg Tömörkény lakóinak ajkairól az édes hazai nyelv cseng, legyen e templom azon Ararát hegye, melyen mindig biztos kikötőt találjon a tömörkényi nép élte sajkája a bajok hullámai ellen. Isten velünk s a tömörkényi lakosokkal.
Kelt Mindszent, 1887. július 10.

kedni és e gyomot, ha lehet, gyökerestől kiirtani, annak idején elégetni.

— **Halálozás.** Jeney Gyula uradalmi kasznár urat és övét pótolhatlan veszteség érte. Török Ilonát Jeney Gyulánét hosszas szenvedés után e hó 26-án kiragadta az élők sorából a kéréhetetlen halál. A férj szerető és szeretett nőt, a gyermekek a hü és gondos anyát, a testvérek, rokonok és jó barátok egy kitünő szellemű és mindenek felett jó magyar nőt gyászolnak. A beküldött gyászjelentés olvassuk: Jeney Gyula, ugy a maga, mint kiskoru gyermekei: Dezső, Blanka és Ilka, valamint testvérei: Török János, Etelka, férj. Papp Ödönné és Berta, ugy számos rokonai nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelenti a hü feleség, gondos édesanya, szeretett testvér és felejtetlen rokonnak Jeneyné Török Ilonának f. hó 26-án, d. n. 1/2 5 órakor életének 24-ik, boldog házasságának 5 évében, hosszas szenvedés után tüdővészben történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei f. hó 28-án d. e. 9 órakor fognak a róm. cath. szentegyház szertartásai szerint a péteri sarkertbe örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent mise áldozat pedig f. hó 30-án d. e. 8 órakor, a péteri szentegyházban fog a mindenhatónak bemutatattatni. P.-Péterin, 1887. évi július hó 26-án. Legyen áldott emléke s a hant könnyű felette! — Az Istenben boldogult kitünő voltát iránta az általános tiszteletet és szeretetet mi sem igazolta inkább, mint ama körülmény, hogy a végtisztesség megadásán közéről és távolról igen sokan jelentek meg a pusztapéteri majorban, honnan a péteri sarkertbe kísérték a koszoruk egész halmaza által borított és őszintén gyászolókkal által övezett koporsót. A Mindenható adjon gyógyító irt az égő, sajtó sebre, a boldogultnak pedig adjon az egek Ura örök nyugtot, békét!

— **Eljegyzés.** Dr. Kaufmann József községi orvos kedves, művelt lányát „Idá“-t eljegyezték Pity István szegvári jegyző. Szívükből jó szerencsét kívánunk a jegyes párnak! (Ha a szomszéd faluba is, mégis elviszik tőlünk csalóányunkat.)

— **Óra-láz.** Fővárosi levelezőnk írja: Valóságos óra-láz uralkodik jelenleg a fővárosban. Azok, kiket az eddigi, inkább fényűzésre mint közhasználatra való arany és ezüst zsebórák folytonos javítást és igazítást igénylő pontatlanságokkal vérgigéző bosszantottak s ugyszólván kicsaltak, dicséretesen megfogadják ismerőseiknek csinos új zsebóráikat, melyek a laikust is egy szerű megtekintésre meggyőzik a régi órák feletti számos előnyükről. És mi az ára? — Kérdi az ismerős. — 6 frt 50 kr. — A csodálkozás „ah“ felkiáltása hangzik el mindenkinek ajkán, hogy ily poton áron jól járó zsebórát lehessen kapni. Pedig úgy van. Csepp szédelés sincs a dologban. Hat év előtt, 1880-ban Észak-Amerika Coneiticus államában Waterbury városban 2 millió tőkével nagyszabású vállalat indult meg azzal a céllal, hogy a mostani gyenge szerkezetű, pontatlan s drága órák helyett új rendszer alapján erős és pontos járású s főként olcsó órákkal lássa el az emberiséget. S ez sikerült is. A vállalat gyárában készült ugynevezett „Waterbury zsebórák“, nickelvezüst fedélben, elpusztíthatatlan erős szerkezettel bírnak s mindig pontos járásuak, a mi főként abban leli magyarázatát, hogy szerkezetük sokkal egyszerűbb a réginél. A Waterbury óra kiváló jóságáról eléggé tanuskodik az a körülmény, hogy Angliában már 100,000 s Németországban 82,000 példányban van elterjedve. Magyarországra alig egy hónap előtt került, de a fővárosban és vidéken már is nagyszámú példány kelt el. Az óráért ugy a gyár, mint a megbízott elárusítók 3 évi jótállást vállalnak. Az esetleges erőszakos romlások kijavítása is ez óránál elenyésző csekélységbe kerül a régi órához képest, például egy új rugó beillesztése csupán 35 kr. A jó órának, mint pontos időmérőnek fontosságát fejtegetni ma már fölösleges;

mindenk, még az egyszerű munkás is érzi annak szükségét s azért áldozatok árán is igyekszik megszerezni. El nem mulaszthatom ennél fogva, különösen a Szent István-napi ünnepekre nagy számmal felránduló vidéki közönséget figyelmeztetni, hogy ha maradandó becsü, valóban pénzt érő és hasznos tárgyat akar emlékül vinni a fővárosból, vegyen magának egy Waterbury zsebórát s ne dobja ki pénzét talán olcsóbb, de mit sem érő haszontalan csecsebecsékért, melyeket ilyenkor uton-utfélen rátukmálnak a tapasztalatlan vidékiekre.

— **Adminisztrátor.** A Fleischman József sándorfői plébános elhalálása következtében megürült állásra adminisztrátornak Sipos Imre káplán nevezetett ki. Szentesen is huzamosabb ideig tartózkodott s közkedveltségnek örvendett.

— **Figyelmeztetés.** Dohánytermelőink figyelmébe ajánljuk, hogy a palántásokat augusztus 1-ig megsemmisítsék nehogy meglünettessenek.

— **A halászati törvény.** Több ízben hangsúlyoztuk már azt a közgazdasági előnyt, a mely a halászat szabályozásából várható lenne. Ruder János csongrádi megyei bizottsági tag fel is szólalt egy ízben a közgyűlésen, az alispán azt a felvilágosítást adta, hogy tudomása szerint a miniszteriumban már készül a halászati törvény. A Szegedi Híradóban olvassuk, hogy oda is visszaérkezett a halászati szabályrendelet, a melyet közel két éve állapított meg a törvényhatósági bizottság. A belügyminiszterium még ebben a teljesen átdolgozott formájában sem fogadta el a szabályzatot, a hogy azt hosszas tanácskozás után a közgyűlés összeállította. Többféle és lényeges kifogásokat tett a miniszterium a szabályzat egyes intézkedései ellen, a miknek megváltoztatása nélkül nem hajlandó a szabályzatot jóváhagyni. Így az ivási időszak alatt — április és május hónapokban — a miniszter teljes halászati tilalmat kíván, míg a közgyűlés által készített szabályrendelet megelégedett a halászat megszorításával. A piacra hozott halak méreteinek megállapításával sincs megelégedve a miniszter, valamint a halászatnál használt hálókkaival sem, a melyek szemei oly aprók, hogy a legkisebb halak is alig bujhatnak át rajtuk. A mint a miniszteri leirat világosan kimondja, a belügyminiszteriumban már készen van a halászati törvény s azt a kormány már az első ülésén a képviselőház elé fogja terjeszteni; az országos törvény életbeléptetése után pedig természetesen hatályukat veszti az idevonatkozó helyhatósági szabályzatok.

— **Vigyázatlanság.** Borbás Jánosné Bagi Rozália szegvári lakos az elmúlt héten férjét várta még pedig jó forró levestel. A munkából fáradtan haza térő férj elé azonban borzasztó kép tárult; neje, hogy a leves hűljön, azt egy nagy tábla öntvén, a szoba földjére tette, 4 éves István nevű fiára azonban nem vigyázott, ez a tábla esvén, karján és vállán oly súlyos égési sebeket kapott, hogy iszonyu kínok között 24 óra multával meghalt.

— **Megürült.** Kohn Lipót szegvári lakos fia megtévelyodott, a szegény sajnálatra méltó egyént az elmúlt héten szállították Budapestre az „angyal földi“ tébolydába ápolás végett.

— **Öngyilkosság.** Tegnap, szombaton délelőtt Anyásnál Vigh Gyula urad. mérnök ur cselédje Bugyi András ismeretlen okból a Tiszába ugrott és a hullámok közt nyomtalanul eltűnt.

Kincsem-sorsjegyek huzása. Miután tudomásunk szerint sok olvasónk vett Kincsem-sorsjegyet, az alábbiakban közöljük a több nyerményeket. 1052 sorozat 66 szám 50000 frt, 3445 89 10000 frt, 3033 3 5000 frt, 2466 56 3000 frt, 3056 32 2000 frt, 69 15 1000 frt, 1289 11 500 frt, 2925 19 500 frt, 2942 98 500 frt, 3151

35 500 frt, 97 85 200 frt, 1013 60 200 frt, 2273 10 200 frt, 1599 75 200 frt, 2603 36 200 frt. A többi összes nyerményszámok tekintetében felvilágosítással szolgál lapunk szerkesztőse és a helybeli nyomda.

— **A „Csongrád megye“ irja:** A spitzli. Jó ízű mosolyra készítette a közigazgatási bizottság tagjait egy eset, mely a királyi adófelügyelő referálásakor történt. Egy Csongrádi adóügyről volt szó s 1880. és 1881. évekről olyan egyéntől követeltetett házbéradó, a ki abban az időben nem is volt tulajdonosa a háznak. Az illető okmányokkal is igazolta állítását. Az adófelügyelőség természetesen elmarasztalni javasolta az illetőt, míg a közig. bizottság egyhangulag adott igazat folyamodónak. Az adófelügyelő-helyettes csak úgy magához beszélve, de főhangon vetette oda: itt van a följelentő neve bepecsételve, hát akkor ő mit kap a följelentésért, ha folyamodó fölmentetik a figyelmeztetés teljesítése alul? — Valaki oda szólt: azt kapja, a mit Bugyi a tapasztásért. Az adófelügyelő-helyettes ennek dacára föllebegett.

Világfolyása.

A bolgár kérdés nem tűnik le a napi rendről, kicsiny az ország, intézményei kezdetlegesekek, de a terület fontos pozíciókat foglal magában, a nép kitartó, bátornak bizonyult. Függetleníti magát a kis ország. Battenberg Sándor megye-e vissza, Koburg Ferdinánd megye-e le fejedelemnek, vagy Oroszország fog-e rendet csinálni valamely tábornoka élén bevonuló hadsereg által? ki tudja ezt. Ma nincs kizárva annak a lehetősége sem, hogy Bulgária miatt még ez évben a rég félt és mégis óhajtott világ háboru kezdetét veszi.

Valóban az adófizetők szempontjából itt volna az ideje az általános lefegyverzésnek, avagy ha az így lehetetlen, legyen háboru, dőljön el a kocka.

Franciaország csakugyan eljátsza a világ előtt a próbamozgósítás drága játékát. Tíz millió franknál többre kerül ez a Boulanger által kezdeményezett tüntetésre számított próbamozgósítás, melynek célja nincs, mert azon hadtestek, melyek mozgósíttatnak, már eleve tudják a bekövetkező tényét és így az előkészület megtétevével, hü képét a valódi mozgósításnak nem adandja.

Olaszország. A kolera pusztít, a nyomor nagy, enyhítésére kórházakat, népkonyhákat állítottak föl. A pápa jubileuma alkalmából Vilmos német császár sajátkezűleg irt levelet és egy művészi kivitelű értékes mitrát nyújtott át XIII. Leó pápának.

Oroszországban nincs merénylet a cár ellen, de a politikusok Bulgáriát szeretnék, de nem merik elvenni. Óriási veszteségeket szenvedett ez ország a Német ország által ellene folytatott pénzügyi háboruban 1000 és 1000 millió rubelekre tehető a veszteség; Bismarck nagy embernek bizonyul a pénzügyi műveletek terén is. Oroszországnak nincs „Bismarck“-ja, de Európában egy országnak sem.

Vegyes.

— **Uj virágcsarnok.** Művészek és művésznők köztudomás szerint mindig nagy kedvelői, ápolói és gondozói voltak a virágoknak. Nem kell messze mennünk, hogy ennek igazságát bebizonyítsuk. Operaházunk kitűnő művésze Perotti nagy kiterjedésű kamélia-kertszettel bír az adriai tenger partvidékén. Legújabbán pedig — mint nekünk a fővárosból írják — a zenevilágban előnyösen ismert Rózsa-

völgyi és társa zeneműkereskedő cég egyik évek hosszú során át működő főnökének fia: Dunkl Norbert a váci-utca 25. sz. a. a „Nefejejtshéz“ címeze párisi mintára, előkelő és nagyszabású virág-csarnokot nyitott, mely pazar berendezés, nagy választék és izlés tekintetében az egész fővárosban ritkítja párját. Különös gondot fordít a vidékről jövő ünnepi, lakodalmi, temetési, stb. megrendelésekre, melyek azonnal és kiváló pontossággal végeztetnek, úgy, hogy az új virág-csarnokot olvasóinknak legmelegebben ajánljuk.

— **Pataki Simon** szegedi tanár elemi és felső leányiskolájának 188⁷/₇-ik évről szóló értesítőjét vettük. Az intézet rövid fennállása dacára elég pártolásban részesült úgy a szegedi, mint a vidéki szülők részéről. Az értesítő igen érdekesen összeállított, a tanszerek jegyzéke oly bőséget mutat föl, mely a mai kor igényeit kielégíteni ép úgy hivatott, amint azoknak megfelelő. Ajánljuk ez intézetet az illető szülők és gyámoknak figyelmébe. (Az intézet Szegeden Zrínyi-utca 10 sz. Pálmay-féle ház I. emeletén van.)

Közgazdaság.

Az aratás nagy munkája a legutóbbi időben annyira igénybe vett, hogy a gazdálkodás legszorgosabb idejében semmi értesítést nem küldtem.

De a mindenhatónak hála nincs sok irni való.

Tudja ország-világ, hogy ez évi termésünk némely helyen kitűnő, másutt igen jó, némely helyen jó közép, silány termés e vidéken nincs.

Buza, rozs, árpa, zab mind sikerült, kukorica szép fejlődésnek indult, a dohány jó eredményt ígér, időjárásunk meleg, csapadék nem sok.

A buza ára csekély és ez nem öregbíti jövedelmünket, a gaz sok és így a gabona tisztítása tetemes költséget igényel, jelen soraimnak nincs azon célja, hogy a fenforgó örvendentes eredmény megállapítása mellett rekriminációba docsátkozzam a vámok és kivitel tekintetében, de rövid időn e tárgyra visszatérek. Heti piacunk eléggé látogatott, áraink a Budapestiekhez viszonyítva 1—120—140 krral olcsóbbak.

Gőzhajózási menetrend.

Szegedről—Szentes felé: vasárnap és szerdán reggel 5 órakor.

Mindszentről—Szegedre: hétfőn és pénteken d. e. 11 óra előtt nem.

Vasuti menetrend.

H.-M. Vásárhelyről—Szeged felé: reggel 6 óra 51 perckor, délután 7 óra 10 perckor.

H.-M. Vásárhelyről—Nagy-Várad felé: délelőtt 9 óra 33 perckor, délután 6 óra 51 perckor.

Kistelekről—Budapestre: személyvonat éjjel után 2 órakor, délután 3 órakor, omnibus-vonat reggel 6 órakor.

Kistelekről—Szegedre: személyvonat déli 12 órakor, éjjel 12 órakor, omnibus-vonat délután 6 órakor.

Felelős szerkesztők:

HUBACSEK PÁL és SZOBOTKA GUSZTÁV

Kiadótulajdonos:

AZ ALAPÍTÓ EGYESÜLET.